

Justering/Signatur

.....

§ 10

Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022

Remiss från Kommunstyrelsen, dnr KS 434-21/2017

Ärendet och stadsdelsförvaltningens förslag finns redovisat i tjänsteutlåtande den 25 augusti 2017.

Dnr 1.5.1-268-2017

Sammanfattning

I budget 2015 fick kommunstyrelsen i uppdrag att utarbeta en handlingsplan enligt CEMR-deklarationen (den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå). Utifrån uppdraget har kansliet för mänskliga rättigheter vid stadsledningskontoret tagit fram *Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022*. Programmet är ett styrdokument för nämnder och styrelser i arbetet för att nå visionen om ett Stockholm för alla med fokus på jämställdhet mellan kvinnor och män samt flickor och pojkar. I programmet fastställs sju prioriterade fokusområden som ska vägleda staden i hur ordinarie verksamhet ska bidra till att nå stadens jämställdhetsmål.

Förvaltningen är i huvudsak positiv till föreslaget program. I programmet har tydliga fokusområden formulerats vilket bidrar till att stadens olika verksamheter styrs mot samma prioriteringar och underlättar för samverkan. Förvaltningen anser dock att det finns vinster med vissa stadsgemensamma arbetssätt eller riktlinjer utöver det som framkommer i programmet, framförallt för att underlätta samverkan och öka jämförbarheten inom staden.

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen från kommunstyrelsen.

Paragrafen beslöts omedelbart justerad

Reservation

Vice ordförande Bo Arkelsten m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet enligt nedan:

”Förslag till beslut:

Att delvis bifalla kontorets förslag till beslut,

Att därutöver anföra följande:

Justering/Signatur

.....

Forts.

Jämställdhet och jämlikhet är en frihetsfråga. Alla människor ska ha samma rättigheter och möjligheter att göra egna val för att forma sina liv. För att uppnå ett jämställt och jämlikt samhälle för alla individer ska staden arbeta för att de hinder som finns ska undanröjas.

Samhället bör tillhandahålla förutsättningar för att alla ska kunna leva sitt liv och göra sina egna val. Men valen måste ytterst vara upp till den enskilda individen, utan detaljstyrning och pekpinningar från staden. Att kvinnor och män till exempel ska ha lika möjligheter i sina studie- och yrkesval betyder inte att staden ska påverka vilka val människors slutligen gör, utan endast att staden ska skapa bästa möjliga förutsättningar för alla att välja. Staden bör därför inte i jämställdhetsprogrammet peka ut hur stockholmarna måste göra yrkes- och studieval som "bryter stereotypa könsmonster" då det går emot ambitionen om att möjligheterna ska vara desamma oavsett kön. Människors möjligheter ska inte begränsas av varken kön eller eventuell förekomst av stereotypa könsnormer. Besluten ska vara individens, inte stadens.

Programmet för ett jämställt Stockholm har ett gott syfte, men samtidigt som det visserligen synliggör skillnader och andra allvarliga samhällsproblem, riskerar det att missa att det i grunden handlar om respekt och lika värde för alla människor, oavsett kön. Det är inte heller oproblematiskt att ålägga stadens verksamheter ytterligare styrdokument och mål att förhålla sig till. Mängden styrdokument bör tvärtom minimeras. Det bästa vore att föra samman alla policyn som rör diskriminering i ett övergripande dokument om hur staden ska arbeta ur ett medborgarperspektiv med dessa frågor.

Mäns våld mot kvinnor är mycket allvarligt och skall stävjas. Men allt våld ska förhindras oavsett gärningsman eller offer. I programmet saknas en problematisering av att avgränsningen av våld i nära relationer begränsas till mäns våld mot kvinnor. Mäns våld mot kvinnor är ett allvarligt samhällsproblem, men begreppet utesluter våld inom samkönade relationer eller kvinnors våld mot män, trots att även detta utgör ett hinder för att uppnå jämställdhet. Den undertecknade CEMR-deklarationen använder till exempel därför istället begreppet "könsrelaterat våld", vilket vi anser mer passande. Vi anser även att det är självklart att staden på inget sätt ska bidra till att uppmuntra till att våld uppstår oavsett vilka negativa normer det handlar om, varför det även blir märkligt att endast peka ut negativa maskulinitetsnormer.

Stockholms stad har en viktig roll att spela som arbetsgivare. Givetvis är det angeläget att försöka uppnå en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet, men vi tror inte att staden kan besluta denna fördelning genom sin personalpolicy. Staden bör inte engagera sig i detta på annat sätt än utifrån ett arbetsgivarperspektiv där förutsättningarna för att båda i en relation ska ha lika möjlighet att välja att själv ta ansvar för hemarbete. Stockholms stad bör i rollen som arbetsgivare istället påverka icke jämställda villkor mellan kvinnor och män vad gäller löneskillnader, arbetsvillkor och möjlighet att göra karriär.

Forts.

Justering/Signatur

.....

Forts.

En aspekt som inte får förbises är att staden inte kan lösa alla orättvisor samtidigt. En av de mer trängande uppgifterna är att tillse att flickor och kvinnor som lever under hedersförtryck får sin frihet värnad och sina medborgerliga rättigheter tillgodosedda. Utanförskapet växer och väntas om några år omfatta uppemot en miljon personer. Det är en utveckling som Sverige inte har råd med. Att bryta utanförskapet är en central politisk uppgift, såväl nationellt som lokalt, under de kommande åren.

En särskilt utsatt grupp, vilka har mycket svårt att få fäste på svensk arbetsmarknad, är utrikesfödda kvinnor. Endast knappt hälften av utomeuropeiskt födda kvinnor var sysselsatta 2014. Det är därför viktigt att de insatser som görs för att få in fler på arbetsmarknaden präglas av ett tydligt jämställdhetsperspektiv där möjligheten att få stöd inte påverkas av vilket kön en person har. Det är positivt att programmet nu lyfter flickors och kvinnors särskilda erfarenheter, behov och utsatthet i flyktingmottagandet.

Vi delar självklart ambitionen om att vi ska ha ett jämställt Stockholm där alla människor har makt att forma samhället och sina egna liv. Mycket utav det som programmet lyfter för att skapa ett mer jämställt Stockholm är dock självklarheter. Vissa av programmets fokusmål och inriktningar kan till och med motarbeta denna ambition. Trots att vi lever i en av världens mest jämställda städer, kvarstår utmaningar.

I sammanhanget vill vi påtala vikten av att det i samhällsorienteringen för nyanlända ägnas tydlig uppmärksamhet till denna fråga. Även vid information genom föräldrastöd ska frågan om lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning lyftas.”

Särskilt uttalande

Ledamot Helen Jäderlund Eckardt (L) lämnade följande särskilda uttalande:

”Det liberala jämställdhetsuppdraget tar sikte på allas lika rätt till frihet, ansvar och makt, oberoende av kön eller könsidentitet. Det handlar om att ge individen verktyg för hennes frigörelse, genom att bekämpa den bristande jämställdheten och de värderingar och normer som begränsar henne. Kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att utbilda sig, arbeta, göra karriär och forma samhället. Det förutsätter jämställda villkor inom alla områden, såväl politiska, kulturella, sociala som ekonomiska.

Det program för ett jämställt Stockholm som nu presenteras kunde ha varit mer konkret. Risker finns att det mest blir tomma ord. Uppföljning, tidsplaner och ansvarsfördelning bör framgå tydligare, liksom kopplingen till stadens andra program såsom idrottsprogrammet och programmet mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Det är heller inte helt klart på vilket sätt nämnderna och bolagen ska implementera programmet i sina verksamheter.

Justering/Signatur

.....

Forts.

Dessutom kan vi notera att arbetet mot hedersvåld och -förtryck helt saknas i uppräknigen av fokusområden. Hedersförtryck av både flickor och pojkar, kvinnor och män, är ett av vår tids största jämställdhetsproblem och en av de allvarligaste frihetsinskränkningarna av individer i Stockholm. Det är minst sagt anmärkningsvärt att detta saknas i majoritetens jämställdhetsprogram.

Med det sagt så är vi positiva till att detta program tagits fram. Arbetet för jämställdhet mellan flickor och pojkar, kvinnor och män är mycket viktigt och ska vara aktivt i alla delar av stadens verksamheter.”

Ersättaryttrande

Ersättare Carina Franke (KD) och ersättare Bertil Pelland (C) instämmer i (M):s reservation.

Beslutsgången

Ordförande Kadir Kasirga m fl (S), ledamot Sarah Aziz m fl (MP) och ledamot Leif Larsson (V) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordförande Bo Arkelsten (M) lade fram ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ordförande ställde proposition på förslagen och fann att nämnden beslutat enligt (S+MP+V):s förslag om bifall till förvaltningens förslag.